

บทที่ 3

วิธีการดำเนินการวิจัย

วิธีการดำเนินการวิจัยในที่นี่จะใช้การวิจัยเชิงบูรณาการระหว่างวิธีการวิจัยเชิงปริมาณ และเชิงคุณภาพคือ การวิจัยเชิงสำรวจ (Survey Research) การสัมภาษณ์ในเชิงคุณภาพและการสังเกตการณ์แบบมีส่วนร่วม (Participation Observes) ดังนั้นในบทที่ 3 ของการวิจัยจะนำเสนอรายละเอียดวิธีการดำเนินงานวิจัยใน 3 หัวข้อหลักคือ

1. การวิจัยเชิงสำรวจ
2. การสัมภาษณ์ในเชิงคุณภาพ
3. การสังเกตการณ์แบบมีส่วนร่วม

การวิจัยเชิงสำรวจ

ประชากรและกลุ่มตัวอย่าง

ประชากรที่เป็นเป้าหมายการวิจัย ได้แก่ ประชาชนที่มีสิทธิเลือกตั้งในเขตตำบลเกาะช้างได้อำเภอเกาะช้าง จังหวัดตราด 5 หมู่บ้าน จำนวนทั้งสิ้น 2,084 คน (ข้อมูลจากจำนวนผู้มีสิทธิเลือกตั้งนายกองค์การบริหารส่วนตำบล 12 ตุลาคม 2551) การกำหนดขนาดตัวอย่าง (Sample Size) จะใช้สูตรของทาโรยามาเน (Taro Yamane) กำหนดขนาดของตัวอย่างที่เหมาะสมดังนี้

$$n = \frac{N}{1 + Ne^2}$$

n = ขนาดตัวอย่าง

N = ขนาดประชากร

e = ความคลาดเคลื่อนในการสุ่ม (Sampling Error)

- ความคลาดเคลื่อนมากที่สุดที่ยอมรับได้ = $\pm 5\%$

- ความเชื่อมั่นในการสุ่มน้อยที่สุดที่ยอมรับได้

คือ ความเชื่อมั่นในการสุ่ม 95 %

ดังนั้น ขนาดกลุ่มตัวอย่างคือ จำนวน 336 คน

ส่วนเทคนิคการสุ่มตัวอย่าง (Sampling Techniques) ให้ได้รายชื่อตามกรอบการสุ่ม (Sampling Frame) ใช้การสุ่มตัวอย่างแบบ 2 ขั้นตอน (Two - stage Sampling) คือ ขั้นที่ 1 ใช้การสุ่มตัวอย่างแบบสัดส่วน (Proportional Random Sampling) และขั้นที่ 2 การสุ่มเชิงระบบ (Systematic Random Sampling) ดังนี้

ขั้นที่ 1 ในการสุ่มแบบสัดส่วนจะพิจารณาสัดส่วนของตัวอย่างจำแนกตามหน่วยเลือกตั้งในแต่ละเขตเลือกตั้งขององค์การบริหารส่วนตำบลเกาะช้างได้จะใช้หลักการแบ่งสัดส่วนตามการเทียบบัญญัติไตรยางค์

ตาราง 1 แสดงจำนวนกลุ่มตัวอย่างที่ใช้ในการเก็บรวบรวมข้อมูล

เขตเลือกตั้งที่	หมู่บ้าน	จำนวนประชากร (คน)	จำนวนกลุ่มตัวอย่าง
1	บ้านบางเบา	415	67
2	บ้านสลักเพชร	554	89
3	บ้านเจ๊กแป๊ะ	371	60
4	บ้านสลักคอก	331	53
5	บ้านสลักเพชรเหนือ	413	67
รวมทั้งหมด		2,084	336

ขั้นที่ 2 การสุ่มเชิงระบบจะพิจารณาจากบัญชีรายชื่อผู้มีสิทธิเลือกตั้งในแต่ละเขตเลือกตั้ง/หน่วยเลือกตั้ง โดยแบ่งออกตามช่วงเท่า (Interval) ดังนี้

$$\begin{aligned}
 \text{สูตร} &= \frac{\text{จำนวนประชากรในแต่ละเขตเลือกตั้ง}}{\text{จำนวนกลุ่มตัวอย่างของแต่ละเขตเลือกตั้ง}} \\
 &= \frac{2,084}{67} \\
 &= 31.1044 \approx 31
 \end{aligned}$$

สรุปการสุ่มเชิงระบบจะใช้พิจารณาจากบัญชีรายชื่อผู้มีสิทธิเลือกตั้งในแต่ละเขตเลือกตั้ง โดยแบ่งออกเป็นช่วงเท่า ลำดับที่ 1, 32, 63, 94, 125, ...

เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย

เครื่องมือวิจัย ได้แก่ แบบสอบถามเกี่ยวกับผลกระทบของการท่องเที่ยวในเขตตำบล

เกาะช้างได้ อำเภอเกาะช้าง จังหวัดตราด

การสร้างเครื่องมือวิจัย ผู้วิจัยดำเนินการสร้างเครื่องมือตามขั้นตอน ดังนี้

ขั้นตอนที่ 1 ศึกษาเอกสารและงานวิจัยที่เกี่ยวข้องกับผลกระทบของการท่องเที่ยว

ขั้นตอนที่ 2 การสร้างเครื่องมือในการศึกษา

ขั้นตอนที่ 3 นำแบบสอบถามเสนออาจารย์ที่ปรึกษาเพื่อตรวจสอบความถูกต้อง ความเที่ยงตรงตาม โครงสร้างเนื้อหาครอบคลุมเนื้อหาและความถูกต้องเหมาะสมของภาษา

ขั้นตอนที่ 4 นำแบบสอบถามที่ปรับปรุงแล้วให้ผู้เชี่ยวชาญตรวจสอบความตรง (Validity) และความเที่ยง (Reliability) และความครอบคลุมของเนื้อหาเพื่อให้ได้ข้อคำถามที่เที่ยงตรง และมีความสมบูรณ์

ขั้นตอนที่ 5 จัดพิมพ์แบบสอบถามฉบับสมบูรณ์เพื่อใช้ในการเก็บรวบรวมข้อมูลต่อไป

ขั้นตอนที่ 6 นำแบบสอบถามฉบับสมบูรณ์ไปใช้สัมภาษณ์กลุ่มประชากรและกลุ่มตัวอย่าง องค์ประกอบของเครื่องมือวิจัย ประกอบด้วยเนื้อหาสรุป ดังนี้

ตอนที่ 1 เป็นแบบสอบถามเกี่ยวกับข้อมูลทั่วไปลักษณะแบบปลายปิด (Close - end) และเลือกตอบ (Check - list) ได้แก่ เพศ การศึกษา อาชีพ และลักษณะแบบปลายเปิด (Open - end) ได้แก่ อายุ

ตอนที่ 2 เป็นแบบสอบถามลักษณะแบบปลายปิด (Close - end) และเลือกตอบ (Check - list) เกี่ยวกับผลกระทบของการท่องเที่ยวในเขตตำบลเกาะช้างใต้ อำเภอเกาะช้าง จังหวัดตราด คือ

1. ผลกระทบด้านเศรษฐกิจ	จำนวน	10 ข้อ
2. ผลกระทบด้านสังคมวัฒนธรรม	จำนวน	10 ข้อ
3. ผลกระทบด้านสาธารณสุขและสิ่งแวดล้อม	จำนวน	10 ข้อ

ตอนที่ 3 เป็นแบบสอบถามลักษณะปลายเปิด (Open - end) เกี่ยวกับความคิดเห็น และข้อเสนอแนะเกี่ยวกับผลกระทบของการท่องเที่ยวในเขตตำบลเกาะช้างใต้ อำเภอเกาะช้าง จังหวัดตราด

การทดสอบเครื่องมือจะใช้การทดสอบความตรง (Validity) และความเที่ยง (Reliability) ดังนี้

1. การทดสอบความตรงจะใช้ผู้เชี่ยวชาญทางด้านวิจัยและหัวข้อวิจัย จำนวน 3 คน คือ
  - 1.1 ดร.ปรีชา เปี่ยมพงศ์สานต์ ผู้เชี่ยวชาญด้านการวิจัย
  - 1.2 ดร.โอฬาร ถิ่นบางเตียว ผู้เชี่ยวชาญด้านท้องถิ่น
  - 1.3 นายจักรกฤษณ์ สลักเพชร นายก อบต.เกาะช้างใต้

โดยการทดสอบเครื่องมือจะใช้การทดสอบความตรงของเนื้อหา (Content Validity) โดยการนำแบบสอบถามให้ทั้ง 3 ท่าน ตรวจสอบ เมื่อรับเครื่องมือกลับคืนจากผู้เชี่ยวชาญนำข้อแก้ไขทั้งหมด มาปรับปรุงตามข้อเสนอแนะของผู้เชี่ยวชาญ แล้วนำเสนออาจารย์ที่ปรึกษาเพื่อปรับปรุงแก้ไขให้เหมาะสม

2. การทดสอบความเที่ยง (Reliability) จะใช้การทดลองไปเก็บแบบสอบถาม จำนวน 30 ชุด แล้วนำมาวิเคราะห์ด้วยค่าสถิติ ซึ่งค่าสถิติมีค่า 0 -1.00 ค่าที่ใช้ได้ต้องเกิน 0.70 โดยค่าสถิติที่ได้จากการไปทดลองเก็บแบบสอบถาม จำนวน 30 ชุด มีค่า 0.77

การวิเคราะห์ข้อมูล

1. การวิเคราะห์ตัวแปรส่วนบุคคลจะใช้ค่าสถิติเชิงพรรณนา คือ โดยการนำมาแจกแจงความถี่ (Frequency) คำนวณเป็นค่าร้อยละ (Percentage)

2. การวิเคราะห์ตัวแปรต้นหรือตัวแปรตามจะใช้ค่าสถิติเชิงพรรณนา โดยนำเสนอในรูปแบบของค่าเฉลี่ย ($\bar{X}$) และค่าส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน (Standard Deviation)

ในการศึกษาครั้งนี้ ใช้โปรแกรมสำเร็จรูปในการวิเคราะห์ข้อมูล สถิติที่ใช้เป็นสถิติเชิงพรรณนา (Descriptive Statistics) ได้แก่ ค่าความถี่ ร้อยละ ค่าเฉลี่ย สำหรับการวัดระดับความเห็นของผู้ตอบแบบสอบถามสร้างขึ้นตามลักษณะการสร้างแบบวัดทัศนคติที่เรียกว่า (Likert Scale) โดยมีตัวเลือกตอบแบบ 5 ระดับ โดยในแต่ละระดับกำหนดเกณฑ์การให้คะแนน ดังนี้

เกณฑ์การให้คะแนนต่อการตัดสินใจ ระดับคะแนน

เห็นด้วยมาก	5
เห็นด้วย	4
ไม่แน่ใจ	3
ไม่เห็นด้วย	2
ไม่เห็นด้วยมาก	1

ในการตีความค่าเฉลี่ยแบ่งออกเป็น 5 ระดับ ดังนี้

คะแนนระหว่าง 4.51 - 5.00	แสดงว่า	มีผลกระทบมากที่สุด
คะแนนระหว่าง 3.51 - 4.50	แสดงว่า	มีผลกระทบมาก
คะแนนระหว่าง 2.51 - 3.50	แสดงว่า	มีผลกระทบปานกลาง
คะแนนระหว่าง 1.51 - 2.50	แสดงว่า	มีผลกระทบค่อนข้างน้อย
คะแนนระหว่าง 1.00 - 1.50	แสดงว่า	มีผลกระทบน้อยที่สุด

การวิจัยเชิงคุณภาพ

การเก็บรวบรวมข้อมูล

ในการเก็บรวบรวมข้อมูลจะใช้วิธีการวิจัยในรูปแบบดังนี้

การสัมภาษณ์ วิธีการสัมภาษณ์ที่จะใช้ในการวิจัยนี้มีลักษณะเป็นการสัมภาษณ์แบบกึ่งโครงสร้าง (Semi - structured or Guided Interview) โดยอาศัยแนวการสัมภาษณ์ (Interview Guide) เป็นเครื่องมือในการสัมภาษณ์เจาะลึก (Indepth Interview)

การตรวจสอบข้อมูล

การตรวจสอบข้อมูลในที่นี้จะใช้รูปแบบ ดังนี้

การตรวจสอบการสัมภาษณ์โดยใช้แหล่งข้อมูลที่ต่างกันระหว่างเอกสารและการสัมภาษณ์แบบประวัติศาสตร์บอกเล่า พบว่า การสัมภาษณ์แบบประวัติศาสตร์บอกเล่าของผู้ที่มีประสบการณ์ตรงเกี่ยวกับผลกระทบของการท่องเที่ยวจะ ได้ข้อมูลที่ลึกมากกว่าการสัมภาษณ์โดยใช้เอกสารซึ่งจะมีตัวเลือกให้เลือก ซึ่งการบอกเล่าโดยการสัมภาษณ์แบบประวัติศาสตร์สามารถบอกได้ว่าก่อให้เกิดปัญหาในเชิงบวกหรือลบมากกว่ากัน ซึ่งสามารถนำมาเป็นการตรวจสอบข้อมูลระหว่างเอกสารและข้อมูลจากการให้สัมภาษณ์แบบประวัติศาสตร์บอกเล่าได้ว่าตรงกันหรือมีข้อแตกต่างกันแต่ประการใด

การวิเคราะห์ข้อมูล

การวิเคราะห์ข้อมูลเชิงคุณภาพ จะใช้การตีความข้อมูลจากการสัมภาษณ์ เพื่อเพิ่มเติมคำอธิบายตารางจากการสำรวจให้มีความสมบูรณ์ยิ่งขึ้น โดยการวิเคราะห์ข้อมูลจะนำข้อมูลที่ได้จากการสัมภาษณ์มาวิเคราะห์ร่วมกับข้อมูลที่ได้จากการศึกษาเอกสาร ตรวจสอบความสมบูรณ์และความถูกต้องครบถ้วนของข้อมูล จากบันทึกการสัมภาษณ์ของผู้ให้ข้อมูลแต่ละประเด็นหลัก และสรุปข้อค้นพบที่ได้จากการสัมภาษณ์และข้อมูลที่ได้จากการวิเคราะห์เอกสาร

การสังเกตการณ์แบบมีส่วนร่วม

การสังเกตการณ์แบบมีส่วนร่วมในที่นี้ จะมีอุปกรณ์ช่วยเพื่อก่อให้เกิดความชัดเจนในเรื่องสังเกต เช่น กล้องถ่ายรูป เครื่องบันทึกเสียง เป็นต้น ในการเก็บรวบรวมข้อมูลเกี่ยวกับผลกระทบของการท่องเที่ยว เพื่อประกอบการวิเคราะห์โดยปราศจากอคติต่อปรากฏการณ์ที่สังเกต เพื่อให้ได้ข้อมูลที่เป็นจริงที่สุดในการวิจัย